

Η καινοτομία του Ελ Γκρεκο στην εικόνα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου

/ [Πεμπουσσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Οι πίνακες του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου είχαν θεματικές παρμένες κυρίως από τη χριστιανική παράδοση. Δύο ήταν κυρίως οι γυναικείες μορφές που εμφανίζονταν στα έργα του καλλιτέχνη, η Παναγία και η Μαρία η Μαγδαληνή. Η απεικόνιση των μορφών αυτών δεν ήταν κάθε φορά η ίδια αλλά εξελίσσονταν ανάλογα με τις επιρροές του Γκρέκο και την εξέλιξη και ωρίμανσή του ως καλλιτέχνη κατά τη διάρκεια της ζωής του. Οι επιρροές του Γκρέκο ήταν πολλές αν αναλογιστεί κανείς την εποχή που ζει, τα διαφορετικά καλλιτεχνικά ρεύματα που συνυπάρχουν (Μανιερισμός, Μπαρόκ, Ροκοκό), τα μέρη που έζησε (Κρήτη-Ιταλία-Ισπανία) καθώς και τους καλλιτέχνες με τους οποίους ήρθε σε επαφή (Μιχαήλ Άγγελος, Τιτσιάνο).

Πρώτο αντιπροσωπευτικό έργο της νεανικής καλλιτεχνικής περιόδου του Γκρέκο, που αποτελεί και το παλαιότερο χρονολογικά έργο που διασώζεται, είναι η εικόνα της *Κοιμήσεως της Θεοτόκου* (Ερμούπολη Σύρου). Η καινοτομία που παρουσιάζει ο Γκρέκο δεν έγκειται στη θεματική της εικόνας, αφού αποτελεί κλασική θεματική της «Κρητικής Σχολής» παρμένη από τα απόκρυφα ευαγγέλια[1] αλλά στο συνδυασμό πολλών αναγεννησιακών και παλαιολόγειων στοιχείων με το κλασικό. Η εικόνα της Παναγίας εδώ χαρακτηρίζεται από γλυκύτητα, κίνηση και χάρη ενώ οι άλλες γυναικείες μορφές θρηνούν, όλες αποτυπωμένες κατά τα βυζαντινά πρότυπα[2].

[1] Rosa Giorgi, *El Greco*, επιμ. Κατερίνα Πρεβόλη, Ημερησία, 2006, σ. 16.

[2] Α. Χ. Μπιτσάνη, *Οι γυναίκες του Γκρέκο-Πάθος, κάλλος, αρετή στο έργο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 297.